

Pressemeddelelse september 2009

Stigende brug af bredspektrede antibiotika

Det samlede forbrug af antibiotika til mennesker er faldet lidt fra 2007 til 2008. Forbruget af bredspektrede antibiotika stiger imidlertid fortsat, og resultatet er tiltagende resistens over for disse antibiotika. Stigningen er særlig stor på de danske sygehuse. Det fremgår af DANMAP-rapport for 2008.

For første gang i de 13 år, DANMAP-rapporten er udkommet, er det totale forbrug af antibiotika til mennesker faldet med 2,4% fra 2007 til 2008. De største fald er sket i brugen af smal-spektrede antibiotika i almen praksis.

Forbruget af de bredspektrede antibiotika, der i nogen grad hænger sammen med stigningen i aktiviteten i sundhedsvæsenet, stiger imidlertid fortsat. Stigningen er særlig stor på de danske sygehuse, hvor forbruget af cefalosporiner, fluorkinoloner og carbapenemer er steget henholdsvis 9,9%, 17,4% og 27,7%.

I løbet af de seneste 10 år er forbruget af de nyere, bredspektrede antibiotika steget med 321% på de danske sygehuse.

Stigende forbrug fører til stigende resistens

Som en konsekvens af det fortsatte, stigende forbrug af de bredspektrede antibiotika, stiger også forekomsten af resistens over for disse antibiotika.

"Det er glædeligt, at vi endelig ser en opbremsning i antibiotikaforbruget i almen praksis, som vi håber fortsætter de kommende år. Men det er afgørende også at få standset stigningen i brugen af de bredspektrede antibiotika, som fører til stigende resistens og derfor forværrer behandlingsmulighederne af en række alvorlige infektionssygdomme", siger overlæge Niels Frimodt-Møller fra Statens Serum Institut.

Det er vanskeligt at fastlægge årsagen til den stigende brug af bredspektrede antibiotika, da der er begrænsede data for, hvilke infektioner antibiotikummet gives imod.

"For at opnå en rationel brug af antibiotika og minimere forekomsten af resistens er det vigtigt alene at bruge bredspektrede antibiotika til de allermest nødvendige behandlinger. For at øge informationsgrundlaget for effektiv vejledning her for kan det fx overvejes at lade infektionstypen fremgå af lægernes recepter", tilføjer Niels Frimodt-Møller.

Kontakt

Statens Serum Institut:
Overlæge Niels Frimodt-Møller, tlf. 3268 3646

FAKTA

Antibiotikaforbruget til mennesker i Danmark

Forbruget af antibiotika er for første gang i mange år faldet lidt med 2,4% fra 49,8 ton i 2007 til 48,6 ton i 2008. Forbruget af nyere, bredspektrede antibiotika er imidlertid steget med 17%, og det samlede antibiotikaforbrug i 2008 er stadig 9,2 ton højere end i 1999.

I almen praksis faldt antibiotikaforbruget med 1,6% fra 2007 til 2008. Faldet skyldes især en reduktion i brugen af penicillinase-følsomme penicilliner (6,5%), makrolider (5,8%) og sulfonamider (9,7%). Til gengæld er brugen af tetracykliner og fluorquinoloner fortsat steget med henholdsvis 4,1% og 15,9%.

På sygehusene steg det samlede forbrug af antibiotika med 7% fra 2007 til 2008. Der var et fald i brugen af almindelige penicilliner (7%) og aminoglykosider (8,4%), mens der var en 9,9% stigning i forbruget af cefalosporiner, 17,4% stigning i fluorkinoloner og 27,7% stigning i carbapenemer i forhold til 2007.

Bredspektrede antibiotika

Antibiotika kan opdeles i smalspektrede og bredspektrede antibiotika. Smalspektrede antibiotika rammer kun enkelte bakteriegrupper, mens bredspektrede antibiotika rammer mange forskellige bakteriegrupper på én gang.

Fordelen ved bredspektrede antibiotika er, at de kan anvendes til behandling, før man ved, hvilke bakterier der forårsager infektionen. Men ulempen ved de bredspektrede antibiotika er, at de ofte også dræber nyttige og uskadelige bakterier som f.eks. bakterierne i tarmen. Det kan føre til fremvækst af resistente bakterier.

Bakteriers forsvar mod antibiotika er resistens

Brugen af antibiotika medfører, at bakterierne beskytter sig ved med tiden at udvikle resistens over for antibiotikummet. Det er derfor vigtigt ikke at overforbruge antibiotika.

DANMAP 2008

Tallene stammer fra DANMAP-rapporten for 2008, der i år er udkommet for 13. gang. Hvert år opgør rapporten forbrug af antibiotika og forekomsten af resistente bakterier i dyr, fødevarer og mennesker. Bag rapporten står DTU Fødevarerinstitutionen, DTU Veterinærinstitutionen, Fødevarerstyrelsen, Lægemiddelstyrelsen og Statens Serum Institut.

DANMAP-rapporten er tilgængelig i pdf på www.danmap.org.